

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 46.

Treschdeenâ, 15. (27.) Nowember.

1872.

Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Lutrinaen, pr. Frauenburg, Aurland.
Ekspeidizija Westhorn L. (Reyher) grabmatu bohde Zelgawâ.

Rahditajs: Wisjaunafahs sijnas. Daschadas sijnas. Kayehz mahjas laudihm irr tik mas fabribas us grabmatu lassifichanu un fâ warretu to pee wâneem pawatiroht. Wisdeggun. Labribas un pretschu tirsus. Slubbinafchanas.

Wisjaunafahs sijnas.

Turku sultanam Abdul Aziz tee garra spehli tã fabkoht masumã cet, fa newarroht wairs kreetni jawahm waldischanas darrifchanahm preekschastahweht. Konstantinopoles awises jau stipri par to fahk runnaht, fa sultanam buhschoht no waldischanas jawam dehlam par labbu ja-atteizahs. Sultans irr dsim-mis 9. Februar 1830.

Pechterburgas statifikas zentralkomiteja par scho muhsu waldis galwas pilsehtu isleidusi 2 grabmatas slahstafahs sijnas, no kurreahm te leekam leetã schahs: Pechterburgã 1869. gaddã d s i h w o j a pawiffam 667,963 zilweki un prohti: 377,380 wihrischki, 289,827 feewischi un 756 findelnamma behrni, tã fa us 100 wihrischkeem nahk 76 feewischi. Behrni appafsch 15 gaddeem bij 129,922, neprezeti zilweki 238,927; prezeti 237,844, atraitmi 54,405, schkirti 136, bes tam wehl 6,729 no kurreem nau usdohts, pee kahdas schkirras schee peestaitami. Pehz tizzibahm flaititi atraddahs: 557,168 kreewtizzigi, 3188 rastolnikfi jeb weztizzigi, 355 Ameneeschu tizzibas peederrigi, 20,882 kattofi, 76,831 ewangelischi lutteru un kalweeschu tizzigi, 6654 schihdi, 2071 turku tizzigi un 103 pagani. Lassihht un ralkstihht nemahzeja bes behrneem appafsch 7 gaddeem, pawiffam 238,507 zilw. Chkas Pechterburgã bija pawiffam 33,171; amatneeku darba weetas 6882, jabriki 387; andeles weetas un bohtes 7123, starv schahm 1508 schenkfi.

No Parises teel sukohhts, fa wezzam Tjer k. stipri waizojotes zerriba, fa wehl us 4 jauneem gaddeem par Franzijas presidentu tapfchoht apstiprinahts.

Berline 23. (11.) Nowember. Schihz deenas sehdeschanã tautas namma runnas lungi peenehmuschfi un apstiprinajuschi tohs winneem par apstiprinafchanu no Keisara preekschã listus jaunus aprinka waldbibas listumus. R. S—z.

Latw. awisch. lassitaju preekschã ar schelabahm peeminnu, fa Deews tas kungs zaur ihfu slimmibu 1. Nowember wakkara pee few irr aizinajis libdischinnigo Steffenhagen lunga drukkatawas darbu weddeju R. Wabrowsky. Hgus gaddus wiffai drukkatawas leelai buhschanai par waddoni buhdams winsch bij eepashts no tukstoscheem arri Latweeschu siarpã, fo kahdas darrifchanas drukkatawã wedda. Zif dasch sijnaja us-teikt wiina garra weiklbu un ismannibu, fa weenu leekoht ohtru nemmoht wiina galwa pratta wiffu isdarriht un pareisf waddiht. Ihpaschi Latw. awischu isdrukkafchanas darbam winsch bij weenumehr par sirdigu, gudru waddoni, tã fã arri redakteeris sawu pateizibas krohniti noleek us aishgahjuscha

sahrku. Lai nu dufs ta kunga meerã! Un Deews lai palihdi teem, fã aishgahjuscha weeta darbu weddihz!

Pechterburga. Keisara preekschã bijuschi 5. Nowember tee muischneeku wezzakee no Widsemmes von Bock un no Jggauuu semmes barons von Maydell.

— Sijnas atnahkufchas no Turkmenunas semmes (us rih-teem no Kaspiska esara) fa kahdam kreewu saldatu pulzinam, fã bijis issubihts eet isluhkoht weenu apgabbalu, irr eenaidneeki usbrulluschi wirsu, bet kreewi irr usbruzzejus atstittuschi, us kreewu puffes bij tik krittis 1 un 2 eewainoti.

Schweizes mirswaldiba (beedrahte) taifahs isdoht listumu, fa Schweizes skohlãs nau brihw mahziht, fa pahwests irr nemaldihgã.

Amerikã Brulliu pilsehtã 6. (18.) Nowember labbibas spih-feri ar labbibu par wairahk fa milionu rubku wehrtibã irr fã-fadegguschfi. S.

Daschadas sijnas.

No eekshjemnehm.

Par Grohbinas Matteja tirgu, 26. Septemeri, at-kal kahdam brauzejam, fã paschã pilsehtinã pee Grohbi-nas balnizas apstahjees un zekmallẽ sirgus ohderedams pats apfnaudees un — rau! kad wihrelisatmohdees — eeraugb, fa weens sirge atjuhgtis un — pagallam. E kur sagla drohschiba! — Teitschu wehl zittu johka notikumu! — Nau wis ilgi, kad kahds pilsehta kungs gabja wakkara par celu us jawahm mahjahm. — Te peedahwajahs diwi smalkas feewischkas, to lihdi wiina mahjahm pawaddiht, winsch irr ar to ar meeru un rau! mahjas pahnahzis pamanna, fa labbatas pulkstens ar selta kehdi truhkfi un — skatt, tahs smalkas wadditajas bija tohs tam parahwufchas; bet polizeja taf meisterenehm pehdas fadsinnusi.

No Gramsdas puffes, tai 25. Oktoberi. E kur sawahds gods, schis 1872.! — Silta bija isgahjuscha seema, silta pawaffara un silta, garra waffara! Kã April mehnesi eesahka waffaras listums, tã tas pastahweja gandrihs lihds Oktobera gallam, tad nu gandrihs 7 mehneschus bija waffara ween. Kãs to irr redsejis?! — 19. Oktoberi wehl sibbenus metta un pehrkons duhza pee 10 grabdehm listuma. Dauds weetas Septem-bera mehnesi redseja auglu kofkeem jaunã lappinas, kirscheem masus seedus un siuceem un puppahm jaunã pahf-stez. Gsmu pats ar sawu azzu redsejis Miswiklõs 8. Oktoberi jaunã sillas, kofschas rudsu pulkes, 11 zellu garrõs rudfõs, seedam. Zaur to leelu karsumu un

faufumu waffarâ ne isdewahs fchogadd dauds weetâs weenadi labbi kahposti; bet zitteem atkal bij aplam brangi fihlas faknes dahrsâs angufchas. Tâ pats redseju, ka weenam gudram semmes kohpejam bija leelas smulkas ka hpostu galwinas. Dascha fwehra 17 mahzinas. — Waizaju winnam, kâ tas nahkâs, ka winnam tee kahposti fchogadd tahdi leeli. Winsch atteiza: Sawa sinna un kohpshana sinnamâs arri tē klabt! — Pawaffarâ swirbulus newis isschaidiju no dahrsa, kad tee krubmôs apmetahs; bet par fajuinai graudinu paschlahzu tâ kâ sekti apradda un nemukka wis probjam. Kad nu laiks nahza, kad kahposteem usgulla tahripi, tad — swirbuli bija pirmee tahryu lassitaji un — zaur to manni kahposti netappa no angfchanas aiskaweti; bet labbi kohpti auga kâ sineni. — Schim pascham semkohpim arri bija zittas dahrsa faknes prahwas angufchas. Spruhdas fwehra lihds 11 mahzinas, beetes 7 mahzinas un kartuppeli 1 lihds 1¹/₄ mahzinas. — Kalletu dahrsneekam bija arri weens gurkis (kirbise) dahrsâ audsis, bes kahdas leelas kohpshanas, kas 125 mahzinas fwehriis. — Arri bijis labs tehwinsch! — Kartuppeli laudihim schi gabbalâ tâ discheni labbi isdewufchees; zitteem leeli un miltoti un wesseli. — Ruddenâs sehja aplam kupli auga, ka par daschu gaddu nau tahdi rudsi redseti ruddeni. E. F. S.

Baltijas generalgubernatora kungs irr ar ministerijahm farakstijees un par to leetu, deht weenigu dehtu audsekanu, padehlu un snohtu isnemfchanas no rekrufcheem schahdu nospredumu isdabujis: ka wissi weenigi meefigi dehti, un fur tahdu nau, wissi weenigi audsefni, padehli un snohti no dsihweem wezzakeem, patchweem un pamahtehm, feewastehweem un feewasmahtehm bes kahdas runnas irr jaatkwabbinâ no rekrufcheem, ja fchee wezzaki paschi ne-ufdohd tahdu fuhdsibu, ka behni pret teem darra nepareisi. Lihds ar schahda litkuma isfluddinaschanu Widsemmes gub. waldiba tad arri to wehl peeminn, ka us preekschu us to wairs nekattisees, waj tee weenigee snohti arri bij jau apprezzejufchees, waj ne, pirms rekrufchu manifestis isnahza.

Rihgas pilsehts gribb atwehleht eetaisht sirgu dselzefkus ar ween pahra dselffleedeem, 1) pa Alekxander eelu lihds leelajam pumpim, 2) no leela Kristapa pa Masfawas eelu lihds Krasnoi Gorkai, 3) no Krasno Gorkas pahri par leelo dselzefku us Kalleij eelu lihds Alekxandera eelai.

Krihzburgas staziones nams to nakti us 1. Nowember irr nodedsis; pee stipra wehja leefmas drihs bijufchas aifgrahbuschas wissu nammu tâ ka reisneeki, kas angfchtahschâ gullejufchi, til ko dabujufchi pa Saseeteem palageem semmē nolaisstees.

Santaschu dseedafchanas beedriba 15. Oktober noturrejusî famus pirmohs gadda fwehtkus. Burtneeku pilk muischâ kâ „Mahj. w.“ raksta 6. Nowember jauns pagasta nams eefwehtihts.

No **Tehrpattas**. Iggauni, kas jau 1869. gaddâ famus pirmohs leelohs dseedafchanas fwehtkus noturreja, nemmoht taggad nodohmâ, atkal nahkofschôs gaddôs ohtrus tahdus fwehtkus noswehtiht. „Gesti postim.“ awise pasflubbina wiffas musiku un dseedataju beedribas, lai fasai-

fahs, ka warretu rahdiht, ka tai starplakâ irr labbi us preekschu titkufchi.

Witebflas gubernâ Treksalem zeemâ irr usrakts jauns wesselibas awots, kas tahdu pat uhdeni isdohdohht, ka Wahzsemme flamenais Schwalbakas awots. Kam affinu truhkums, tahdeem schis awots derrehs. Sahks tur nu zelt chlas un zittas eeriktes. S.

Behterburgas botaniskâ dahrsâ, kâ awises stahsta, preeksch 70 gaddeem Amerikas palmes kohlu eestahdijufchi, kas taggad 12 affis leels isaudsis, effoht bijis appalsch glahfscha jumta litks. Zl 3 jeb 4 gaddus jumtu augstahl zehlfufchi, lai buhtu ruhmes augt; bet nu nespehoht jumtu wairs augstahl zelt; tadeht buhschoht dailais kohks nu gan janozehrt; jo namma augstaki zelschana malfatu pulku naudâs. E. F. S.

Behterburga. Lai warretu wiffus kahjineeku pulkus un kasaku regimentes ar ahtri schahweju teewajahm flintihm apgahdohht, wajagohht wairahl kâ 1 milionu jaunu flinschu. Sestrorez un Tichewas fabriki 6 gaddu laikâ gribb gattowas dabuht 400 tuhft.; leelo puffi darba isdarihâs Dulas fabrikiis.

— Tai parahde, ko 30. Oktober muhsu Kungs un Keisars Behterburgâ noturreja, nehma dallibu 35 generali, 1051 wirfneeki un 27 tuhft. saldatu ar 106 leelajeem gabbaleem. Saldatu rinda bij pee 3 werstes garra. Wifs itlin jauki isdewees.

— Behterburgâ taggad irr 36 leelas un 36 masakas grahmatu bohdes, bes tam wehl kahdas 20 bibliotekas, fur lassamas grahmatas isdalla un kahdas 7 bohdes, fur musika raksti dabujami.

— 1871. gaddâ no fweeschahm semmehm par Kreewu walits rohbeschahm eenahza 500,775 un isreisija 480,087 zilweki. Pa uhdens zefkeem eenahza til 15 tuhft. Wandrihs pufte no eenahzeem bij Pruhfschi. Austreeschu 130,000, Frantschu 1950, Englandeeschu 1357, Sweedru 535, Italeeschu 651, Schweizeru 736, Japaneeschu 36, u. t. j. pr.

Us **Masfawas** polit. istahdi starp zitteem, kas gohda aplohneschanas dabujufchi wehl peeminnam: Kuresemmes zeen. gubernatora f. von Lilienfeld (par moduteem no wifkadahm Baltijâ redsamahm laiwahm un plohssteem); Rihgas enturneeku amats leelo fudraba medali (par smalki isstrahdatu gattawu laiwu). — Masfawâ kahdâ dahrsâ taggad wehlâ ruddeni weena ahbele netik kâ ohtreis seeddâs bija, bet seedi atnessa arri masus ahbolus; til usnahzis faltums nedewa eetezetees.

Samaras gub. gan fchogadd ar labbibas lauleem stahweja wahji, bet turprettim tabakas lauki irr lohki labbus angfus isdewufchi, no 1 deffatinas isangufchi lihds 15 birkami tabakas. Tad irr wehrts! S.

No ahrsemmehm.

Berlinē wehl isgahjufchu nedelu kehina bibliotekas namma preekschâ bijufi redsema usplankufi rohse us rohichu krubma. Mass fneedsinsch arri Berlineeschem jau fchogadd reisi irr bijis.

— Berline. Kungu nams redsedams, ka ar wissu sawu lepno prettoschanohs pohstâ kriht, fahf zittadâ prahtâ

fitees. Gudroja jau fubsticht pee keisara grahmatu, kurrâ wissu padewibu apsohla. Scho grabmatu gan nelaida, bet us dauds zelkeem tiklab keisaram kâ ministrereem to isteiza, ka nu wairs neprettofees waldischanas nodohmam ar jau no aprinku liffumu, lai tik leel preekschâ. Tâ tad nu gan warr nahlt, ka keisaram newaijadsehs ihpafchus jaunus balfotajus eewehleht fungu nammâ un istiks arri tâ. Bet daudsi flubbina waldischanu, taggad nemas us to neklaufitees, ko wissu muischneeku wirkne taggad sabaideta apsohloht; pahreeschoht behdas, buhschoht tee paschi augstprahfchi un stubrgalwi. Taggad tik wajagoht wissu fungu nammu pahrtihriht.

— 13. November dielszeKa rattu rinda no Stralsundas us Berlini nahldama pee Greiswaldas irr nelaimê krittufti; pahri brauzoht par Peenes uppi tilts luhfîs un garrâ rattu rinda eefschâ gahsdamahs truhkufi; maschine un pahri ratti bijuschi jau pahri, bet pa laimi brauzeju ratli bijuschi sipri us ohtre puffi, tâ kâ tik palikluschi wehl nedîkka uhdeni eerauti, no kurrenes nu raudsîhs wissu issweijohht. Arri dafchâs zittâs weetas nelaimes zaur to notikluschas, ka tilti zaur leelu uhdeni iskustinati, jo Pommerê un Schleswigâ irr sipri pluhdi bijuschi zaur wehtrahm no jubras puffes; arri dauds fuggi irr draggati; Stralsundes ohftâ ween 12 fuggi fapohstitt.

Par Sakschu kehninu pahra selta kashu eefwehtischanu lassam, ka eefwehtischana patti notiklusi kehnina pilz parahdes sahlê. Tur bijis altars zelts, pee kurra stahwejis biskaps ar 8 bainizkungeem. (Sakschu kehninu somilija irr kaitoki, kaut gan gondrihs wissa semme irr lutteri.) Altara preekschâ appafsch krahfchua gohda juintina stahwejis kashu pahris, kehninsch generala mundeerâ un kehninene ar selta mixtu krohni ar dimanteem isgresnotu un baltu schleieri. Tubdal ais kehninu pahra stahwejis Wahzu keisars, keisarene un krohna prinziis, ais scheem atkal tee zitti lutteri firsi un waldineeki; kattoki atkal eefahnis. Ihpafchi bijis, ko noredseht, kad wissa rinda, pahri pawaddidama, ar ween pa trihs, pa trihs, 2 prinfchi un widdâ 1 prinzeffe nahkufchi, kamehr mirdsofcha fraume altara preekschâ nostahja. Sawu kashu runnu biskaps beidsa ar to jautafchanu: „Waj Zuhfu kehniau majestetes apsohlahs Deewa preekschâ ustizamas palikt lihds pat muhscha gallam tai neschkittamâ swehtâ kabrtâ, ko preeksch 50 gaddeem flehgufchas, un laulibas faderribâ weens ohtram palihdschoht lohpa Deewam kalpoht, kamehr Wînsch Zuhf schkirs?“ Us to kehninsch un kehninene flanni atbildeja: „Ja.“ dewahs rohkas un preesteris tohs swehtija. Behz eefwehtischanas kashu pahris, no weeseem pawaddihts dewahs us pilz basnizu, fur flawas deewakalposchanu noturreja un pa to loiku flanneja leelo gabbasu rihbeschana no wiffahm vuffehm.

No Franzijas. Worsallâ 11. November tautas fapulze atkal tappa atwehrtâ. Presidents Tjers tai manifestâ, ko preekschâ lassijis, issalka sawu preeku par walfs labllahschanohs, ka andele stahwoht tahdâs seeddâs, ka ne tad agrahlt, ka Franzija stahw draudfiba un meerâ ar wiffahm zittahm walfsîhm un par eefkâfigu meeru runnodamê ihpafchi to falla, ka republikas darbs effoht un buhschoht

icho meeru un kahrtibu fargahht un turreht. Monarkistiu partijai tahdi wahrdi gan ne ko nepatikka. — Franzichu biskapi wiffseem preesterereem pawehlejuschi, pee tautas fapulzes weffelu nedelu basnizâs un klohterâs deewaluhgchanas turreht, lai Deews appaifmotu tautas fapulzi, ka ta dohd Franzijai to waldibu, bes kurras ta lihds schim wehl newarr pee ihsta meera kluht. Tjers nu gan negribb tahdam apnehmumam prettofees, bet pa prahtam tas winnam gan nau, jo wînsch sinn it labbi, ka preesteru partija nestrahda wis pa republikai, bet wairahlt wehlahs sennako kehnina zilti atkal us gohda krehflu dabuhht, tâ tad tahs deewaluhgchanas wairahlt flann us to puffi, lai Deews isphofsta brihwwaldibu un dahwina kehnina waldibu.

No Franzijas. Ta larra teefa, kurras noteefaschana ir padohhts marschallis Baselns (kas Mezz festungu lihds ar 200 tuhft. Franzich saldatu Bruhscheem padewa) krahj un krahj wehl arweenu tahs fuhdlibas un wainas. Jau taggad effoht protokolle no 3000 bohgeneem. E fur darbs spreedjeem to wissu zauri eet. Kâ dsird, paschas teefas sehdeschanas un spreeduma darbs tik us nahkofcha gadda Zubni mehnesi warreschoht sahktees. Daudsi gan bishstahs, behdigu prozesses gallu, jo kas warr sinnahht, waj nekann spreedums, ka Baselna galwai buhs krist.

No Italijas dsird tik par tahm leelahm breefmahm, ko tur uhdens pluhdi padarrijuschi, ihpafchi seemeka puffes. Waldischana gan irr tuhda to leetu rohka nehmufti, ka warr kanokus rakt un dambjus mest un siprinahht, lai uhdena pohfts neplefchahs tablahlt, bet flahde tomehr leela, arri dauds zilweku dsihwibas lihds aifgahjuschas. — Preeksch apskahdteem tohy dahwanas mestas un kehninsch patâ 40,000 fr. no sawas puffes dewis.

— Pahwests turrâhs pee weffelibas un irr teizis, ka no Rohmas tik tad gribbeschoht ifeet, kad mannishchoht, ka winna wahrdem un raksteem nedohd fwabbadu zellu is Rohmas pee winna basnizâs pawalstneekem.

— Italijâ Palazol pilsehtinsch us Sizilijas fallas zaur breefmigu auku gondrihs pawiffam nopohstihhts. Gelfsch 5 minutehm irr diwi dakas no pilsehta ar wiffseem namineem fagahstas un druppâs wehrtitas, simtahm familijas irr bes paspahra un wehdigâ nabadsibâ. Tahdu pohstu nau wehl paschas semmes trihzeschanas tî darrijuschas; leeli nammi lihds pat semmei waj pa puffei kâ aifflanziti, muhri pahplehsti, welwes eekrittuschas, balkoni norauti, dselstangas kamolâ faleektas, lohgi fadraggati, lohki isfaknoti, eelas ar druppu kaudschm aifkrantas un pa wiffahm tahm breefmahm, kas peepeschi nakts laifâ usnahkufchas, tad arri 32 zilweki nosiffi un dauds zitti eewainoti. Lihkus usrohloht atradda, fehwu, kas sawu masu deklinu bij pee krukthim peespeedis, abbi ar famaltahm galwahm; diwi brahli mirdami bij apkehrusches; weens passabtan grahmatu lassoht bij no nahwes pahrfteigts un kas fwehj wehl wiffas tahs breefmas aprakstihht. Soldati irr nosubtiti, kas rohht un palihdsi lihriht; pa wissu fallu lassa dahwanas preekschâ teem nelaimê krittuscheem. (R. 3)

Tahs pluhdu breefmas effoht flahdi darrijuschas no wiffumas 30 milion. fr. Ministeri lîks senatam preekschâ

lai atwehl daschus milionus, ka warr glabht tabs daudi tuhstosch familijas, kas bes paspahra un maisos paliktschās. Zahlahl tad wehl daschu milionu waijadsehs, ka warr to sapohstihu semmi un laukus atkal fataisibt. Un fur to naudu lai nemm? Jaunus parahdus ministeris apnehees netaisibt. Un no paschu semmes nahk no daudi pussehmu luhgshanas, lai weeglo tauschu nodohshanas. Tur nau wis weegli to amatu west.

Amerikas Bostones leelajā andeles pilsohtā 20 stundu laikā ar ugguni aishgahjuschī 60 nammi un 930 bohdes, skahde tohp rehkinata us 130 milionu rubku. Finanž ministeris tuhda nolaidis turp sīnu, lai kohpmauni sīnu, ka waldiba no sawas pusses, zif ween til spehē, gahdāhs teuhlumōs ispalihdseht. Tā tad jau tihri pohsta weetu, ka warr fahkt bohdes no jauna zelt. Un Amerikaneeschi proht robkas kustinaht. To redsejahm pee Tschikagās.

No Austrijas. Wahzsemme jau labbu laiku laiziga waldiba stahw karroschanā ar kattolu basnizas waldibu un schihs starpibas buhs gruhstaki isheidsamas, kā pats leelais Frantschu karsch. Austrijas keisara walsti wehl abbas, brihscham weenai brihscham ohtrai peekahpjotees, rauga meerā istifti kā warr; bet arri tur jau fahk dsirskieles lehkaht un warr gan sazziht, darbs til weenai kritt tai leelā pulwera muzzā, kahda irx wiffa walsts, un arri tur dedsihs karsch warr buht iszehlees. Par weenu no tahdahm dsirskielehm gribbam tē weeminneht. Tiroles semmē, Znsbrukkā, tas uniwersitetes rektors jeb waldineeks tohp if gaddus no jauna zelts un eet pa rindai pehz tahm 4 gausstahs skohlas schkirrahm, starp teologeem jeb Deewa wahrdneefceem, dabbas gudr. professectceem, juristeem un filologeem (pasaul. stahst. un wallodas). Znsbrukkā tee Deewa wahrdnu professeeri irx til kattoli ween un tohp zelti un atlaisti til no Jesuiteem, tabs muhku beedribas, ko nupat no Wahzsemmes winnu kurma darba deht isdsinna. Arri Znsbrukkā tee zitti professeeri redsedami, ka winneem par beedreem newis waldiba, bet Jesuiti schahdus tahdus eekrausta, isluhdshas un panahza no waldishanas to, ka atwehleja rektorus zelt til is tahm zittahm 3 schkirrahm. Tas nu taggad notikka, gahja garram Jesuitu banizkungam un eezehla par rektoru juristu professeeri Ullmanni, kom nu kā rektoram irx ta teesiba Tiroles landagā sehdeht un bafsoht. Ullmannis nu no-eet us sawu weetu, bet landagā zellahs sturme; wairoht kā 30 kungi, wiffi no sirdigahs katolisk. partijas, zellahs augschā no saweem krehfleem un apleezina, ka negribb to zeest, ka Znsbrukkās uniwersitetes rektes tā aisteek un zaur to arri wiffu landagu aiskarr, un draude, ja leetu ne-atzels atpalkal, nemas nepalikt us landagu. Ullmannis usdehdahs, lai to usnemm skaitā, bet presidents to nepeenemm. Waldibas kungs dohd aydohmakt, ka landagam ne-essohbt rekte prassibt, kā waldishana leek rektorus zelt, Ullmannis essohbt eezelts un apstirinahts rektors un tahdam brihw tur sehdeht. Bet rohmiska partija paleek pee sawas prettoschanas un gribb wehl nogaidiht, waj winnus klaufishs waj ne. Us landaga irx dauds leetas preekshā, fur kattolu partijai gan gribbetohs wirohku patureht, tapehz stahw kā muhris un no schi masa eefahkuma, schihs neleelas fakhwes warr leefmihgās karsch

isjeltees starp laiz. waldibu un basniz. partijas pussi arri Austrijā, kā tahds jau redsams Wahzsemme, Italijā un Schweizē. Zellahs arweenu leelakas wehtras pret wiffu Rohmas basnizas buhschanu un tad arri jafakka, ka daudsi no teem prettineeleem nemelle wis ewangeliuma swabbadibu, bet til to meefas swabbadibu, tad tomehr wis tas kalso Deewa sīnai, ka buhs pahraudsiteem tapt koem stalteem Rohmas muhreem, zif wiini stahw us ta dsihwa pamatta; fur ta pamatta truhks, tur krittihs, bet warrehs atkal zeltees zaur to skaidru ewangeliuma tizzibu, furrai ween irx ta apsohlschana, ka tee elles wahrti to ne-uswarrehs. S.

Tautaschana. Zittureis Noim bija 3 dehli. Pafaulē taggad reds treju schkiru lautinus: muishneekus, birgelus un semneekus. Kurfch no teem 3 dehleem gan buhs bijis muishneeks, kurfch birgelis, kurfch semneeks? Kurfch gudrais to gribb pateikt Sinngribbim?

Wahzeets us Franzi: Zeemini mihtee, Zuhš faklat, ka karra spehks irx tautas dwehsele. Wispehm Franziya ar wiffu dwehsele bij mums padewiga; ko essam nu no jauna Zums launa darrijuschī, ka taggad tahdi uaidigi isleekatees? K.

Rapehz mahjas laudihm irx til mas fahribas us grahamtu lassishanu un kā warretu to pee winneem wairoht?

Runna, ko Wahnes skohlmeisters turreitē amata beedru fapulzē.
(Beigums.)

3. Wahrleeka fahriba pehz neezigeem, meefigeem preeceem, fahrto spehleschanas, dserschanas, dantscheem un gulleeschanas.

Rangam nu us to, ko jauneki, arri kad tee grahamtu labbi un smalki mahk lassibt — pa saweem wakkas laifeem wis mihtaki darra, tad atrohdam winnus waj nu mahjā, waj arri kaiminds pee kahrshu galda, jeb krogā pee dserschanas un dantscheem, jeb arri — gultā garfchtaukus — blehās un zif daschu reisi — negohdigas wallodas tehrsejam. Tahdi preeki winneem dauds augstakā wehrtē nekā grahamtu lassishana. Rapehz tā? Tapehz ka tee nekā labbaku nepassibt un winneem nekāz nau, kas buhtu faldahks par to. — Un kas tad tas nu buht? Es dohmaju: kad mehš saweem laudihm ko gribbam atneem, tad mums winneem arri wajaga ko doht. — Atneemmam winneem tohs semmus, neezigus preekus, tad mums kahdi augstaki, wehrtigaki tai weetā jadohd; un tee nu buhtu pehz mannam dohmahm tahdi pagasta swehtki, familijas swehtki, lassishanas un dsedaschanas beedribas, dsedaschanas swehtki u. t. pr.

Par pagasta swehtkeem fauzu tahdas fapulzes, fur wis nowads jeb pagasts kahdu reisi par gaddu kohpā sanahk un gohbigā smalkā wihsē papreezajahs. Ka schē arri daschu danzi un kahdu glasi allus newaijadsetu par konterbanti usflattibt, irx sīnnama leeta. Un kad kungu, mahzitaja un skohlmeisters klahsbuhshana netrubbtu, tad nebuhtu wis par nekahrtibu un weesu negohdigu usweschanohs jabaidahs. Zif lehti warretu tē tahdu paschu zihni-

ſchanohs uſ laſſiſchanu un preekſchâ laſſiſchanu eerikteht, kâ pee wezzeem Greekereem bija Olimpas pilſehtâ zihniſchanahs uſ ſtreekſchanu, uſ ſweeſchanu, lauſiſchanohs u. t. pr. Laiks preekſch to buhtu derrihgſ warbuht op Zahna deenu, jeb ap plauſſchanas ſwehtkeem ruddeni.*)

Familijas ſwehtki buhtu pa mahjahm ſaimneeka jeb ſaimneegeſ dſimſchanaſ deenâ, jeb wahrda deenâ ſwinnami; pee kurreem tad wiſſa mahjas ſaime dallibu nemtohs. Schahduſ ſwehtkuſ warretu mahzitaji un kungi pee ſaimneekkeem drihs eerikteht, ja tee tohs uſ to paſklubbinatu un pamahzitu, un paſchi arr ne-atrautohs kahdu reiſi klahht buht. — Un waj tē nu nebuhtu wegla leeta arri preekſchâ laſſiſchanu noturrecht, un to ſtarp jauneem un wezzeem lohpt un ſetmeht?!

Laſſiſchanaſ beedribas jau irr muhſu laudihm paſiſſtamas; bet lai winnas wairahk un labbakus angluſ neſtu, wajjadſetu reiſu reiſahm tahdas maſas beedru ſapulzeſchanaſ turrecht, kur preekſchâ laſſa, grammatas apſpreekſch, u. t. pr., kâ pilſehtâſ taſ irr atrohdama. Kad un kur, — to wajjadſetu laſſitajeem paſcheem iſwehleteeſ un norunnahht. To warretu it labbi ſaweenoht ar dſeedaſchanaſ beedribu, kur ta jau eeſaknojuſehſ. Abbas ſchihs beedribas irr gan wiſſeem, bet wiſſu wairahk jauneem laudihm ta wiſſjaukaka rohta, ar ko tee warretu gandrihs beſ nekahda tehriina un gruhtibahm puſchkoteeſ un leppoteeſ; bet brihnumſ irr, ziſ maſ wianeem uſ to irr prahtſ un eegribbeſchana! Tapehſ lai nu beidiſht wehl meklejam un rahdam:

4. Kâ tahda ne-eegribbeſchana un garra kuhtriba buhtu ziſ neziſ nihzinajama un tai weeta kahriba uſ laſſiſchana mohdinajama.

Dihri ſchehl irr, ziſ daudſ no muhſu brakteem neko nekahro ſinnaht no tahm leetahm, kaſ eeſch dabbaſ un kaſ ſtarp zitteem zilwekeem noteekahſ. Ziſ retti to eſmu peediſhwos, ka kahds ko praſſijis par dſelſzekeem, par telegraſt, ſibbinu un pehikonu u. t. pr.! Dohmajam nu wehl uſ to kuhtribu pee Awiſchu nemſchanaſ un laſſiſchanaſ, ir paſchâ karia laika, tad par to irr jabrihnahſ. It ihpaſchi par teem daudſ daudſ jaunekleem, kurreem wehl arweenu grihbahſ tihri, kâ muzzâ augt, kur til pa ſpundu deenas goiſmu redſ. — Uſ preekſchu! Kai ſkattameeſ uſ tahm grammatahm, ko karia deeneſtâ aiſgahjuſchi ſaweem raddeem rakſta. Ziſ rettais irr, kaſ pee tahm daudſ labdeenahm un pee ſawas naudas kuhgſchanaſ wehl kahdu wahrdu klahht peelee! Tâpat tee, kaſ winneem atpalkak rakſta, ja daudſ, tad eepraſſahſ: ziſ tahli taſ gan warr buht? Kahda ta tahla ſweſcha ſemme, kahdas pilſehtâſ, kahds gaiſſ, kahdi ſemmes angli, kahdi tee ſweſchee zilweki, kahda winnu dſihwe, kahda tizziba u. t. pr., uſ to neweeneſ nedohmahht nedohma! — Wiſſſ pehdigi rougam nu wehl uſ teem daudſeem, kaſ ik gadduſ „uſ Pohkeem“ eet. Kâ tee dohdahſ prohjam beſ nekahdas ſinaaſ uſ kurreeni un kahda ta weeta irr, — nebehdadami, ka teem peh-

zahl pee meeſas un dwehſeeleſ japanihkſt! — Ja to wiſſu nu opdohmajam, tad drihs noprohtam, kahdu leelu launumu tahda garra-kuhtriba zilwekam darra.

Bet kâ nu warretu arri ſchim eenaidneekam pretti aturreteeſ? Sawas dohmaſ gribbu iſſoziht, kaſ labbakuſ padohmuſ ſinn, lai neleedi tohs arri zitteem!

Jau ſkohlâ, bet wiſſu wairahk pa mahjahm un kad un kur til ween eeſpehjamſ, jaſtahſta ſwarrigi notikkumi iſ paſaulſ ſtabſteem, kâ par prohwi tee wehrâ leekamee karri wezzâſ un jaunakajâſ laikâſ; wezzu Greekeru un wezzu Egipteeſchu ſkuaſteſ darbi, winnu dſihwe u. t. pr., tad paſtahſtiſchana iſ dabbaſ leetahm: no uggunſ wehmeja kalneem, no wehrâ leekamahm uppehm, pilſehtahm u. t. pr.; bet lai nekad ne-aiſmirſt arri paſoziht, ka kaſ tanni un tanni grammatâ irr laſſamaſ. — Tad wajjadſetu ſtabſtiht un preekſchâ laſſiht labbaſ un ſmuſkaſ reiſoſchanaſ aprakſtiſchanaſ, kâ tahſ no Bierhuſſ mahzitaja un no Schlehrberg ſkohlmeiſtera bij laſſamaſ. — Arri wajjadſetu daudſ wairahk wehrâ liſt tahſ leetaſ un tohs notikkumuſ, kaſ muhſu laikâſ un muhſu deenâſ teel redſetaſ un peediſhwotaſ. Tapehſ buhtu lohſti derrihgſ, ja katrai ſkohlai buhtu ſawi paſchi ekſemplari no ikweena Latweeſchu laika rakſta, kaſ tad ſinnamaſ deenâſ un ſtundâſ taptu laſſiti un kur wajjadſihgſ iſſklaidroti. — Weſſeluſ gaddu gahjumuſ warretu eeſeet un pee ſkohlâſ grammatu krahjuma peedalliht.

Tad arri muhſu geografijaſ mahzibai wajjadſetu wairahk no paſchâſ tehwu ſemmes behrneem preekſchâ neſt. Mumſ wajjadſetu, pirms mehſ tahlaſ ſweſchaſ ſemmes zauri ſtaigajam, pa preekſchu to, kaſ mumſ klahſtahi irr: warbuht muhſu paſchu iſhtabu, tad wiſſu mahju, tad wiſſu pagahſtu, pehſak wiſſu aprinkli, gubernementi u. t. pr., labbi apluhloht, winnu rohbeſchaſ un winnu — kaut arri maſuſ dabbaſ eewehrojumuſ un jaukumuſ uſmekleht, un tohs ne wiſſ kâ kahduſ neekuſ uſſkattiht. — „No weeglaka uſ gruhtaku, un no tuwaka uſ tahlaku.“ — irr wezzu wezzaiſ ſkohlmeiſteru liſkumuſ! Waj tapehſ nebuhtu derrihgſ, ka mehſ, pirms no leeluma un rohbeſchahm par wiſſu paſauli runnajam, pa preekſchu behrneem paſcha guſtaſ, ſkohlâſ galduſ, ſkohlâſ iſtabâſ leelumu u. t. pr. leekam iſmebroht un arohbeſchoht! Waj behrni nebuhtu tubliht kahrigaki Reineſ jeb Temſeſ uppeſ aprakſtiſchanaſ klauiſteeſ un laſſiht, kad tee pa preekſchu buhtu no tahſ uppiteſ weenu aprakſtiſchanaſ dſirdejuſchi, kaſ zaur winnu paſchu pagahſtu eet un winnu tuwakaſ ſudmallâſ dſenn?! — Dohmaju: tâpat cetu arri ar kalneem, eſareem, pilſehtahm un — zilwekeem un lohpeem! Un pee kahdu paſiſſtamu leetu aprakſtiſchanahm behrni un leeli zilweki buhtu preezigi un uſmannigi; winnu gars paliktu arweenu jautrahkſ un drihs warbuht jau patſ ſakſtu kihloht un mekleht arri no ſweſchahm leetahm un weetahm ko ſinnaht.

Tahſ nu irr ſchoreiſ iſſumâ mannaſ wahjaſ dohmaſ par to, kâlabb muhſu laudiſ nemehdiſ grammatas laſſiht, un kâ warretu winnuſ daudſ maſ uſ to waddiht. — Gan tizzu, kâ weeneſ, ohtriſ no ſcheem padohmeem buhſ jau daſchu reiſi un daſchâ widdu bruhlehtſ un mehginahſ, bet kur taſ lihdſ ſchim wehl maſ angluſ neſſiſ, kur ne-

*) Pehdigiſ pabri gaddâſ irr arri Latweeſchu teateri un Latweeſchu balles wairahk zeſluſchahſ un paſſiſtamaſ tiſkuſchâſ. Ir tahſ warr daudſ pee muhſu brakſtu garra mohdinâſchanaſ uſ angtaſeem, ſmalſkaſeem preekent palihdiht, ja winnaſ no iſtienaſ miſlejtibaſ un til ween uſ to mehrki teel eeriktetaſ un wadditaſ.

warru zittu wehletees, fà jo leelaku uszihitibu un pazeetibu pee ta darba. Gon Deews swehtih! — Ta irr sehla, kas tik appalsch dauds ne-apnikkuschu rohku publinaem un par garru laiku dihgst un aug. Un ja patš Apustulu Bahwils fakka: „Es esmu dehtijis, Apollus irr slagzi-jis, het Deews to augumu irr dewis.“ — fà tad mehs to zittadi warram wehletees?! K. S.—n.

Wisdeggun.

Waj sinni ko? Swipstinsch wehl irr dsihws. Wianu fwehtdeen patš ar sawahm azzihm to dabuju redseht. Biju Leischmalles R. N. basnizà. Spreddikis jau bij puffe, tē nahf weens, azzis tahdas paschauras, tik jau ais nakts dulbureschanas, neranga neko par to, fa Deewa nammà schkeele un lohkajahs us feeweschu puffi, un beidscht benka stuhri eelidhis weens diwi trihs bij eefnaudis. Az-zis usmettis pasinnu, fa tas irr Swipstina kundinsch, furru tu labpraht gribbi rohkà dabuht. Bet ar to noker-schanu irr sawada leeta; Leischmallneeki wianam leelee draugi, tee jau wianu ne-ees isdoht. Jo ko dohma? Tik ko spreddikis bij pagallam, tē Swipstinsch leelo snau-deenu noturrejis istriina azzis un dawai leffas wallà pa basnizas durwihm ahra. Ka Swipstinsch to darra, tas nu man nebij nekas no jauna, bet to nesinnaju, fa R. N.—eeschi Swipstinaam tahdi draugi. Tik ko schis met-tahs us durwu puffi, tē weffeli barri tam paklat. Un us kurreni? Waj gan lahdas wajadsibas labbad? Waj gan eet aplubocht ko duhkanais darra? Al ne! Tas nemas tik daudi nerukh, pee frohga sehtas stahw weffelu pufe deenu ne-aptraudsihts. Bet Swipstinsch to molhdi fà ce-weddis. Kà dsirdeju, effoht R. N.—eescheem eteizis, fa tã irr jadarra. Tuhdal pehz spreddiku ja-eimocht un ar pihpes duhmeem 7 reis rihkles gals jatwehpinocht, jo zit-tadi wellinsch peemettotees un ja gribbocht ihsti drohschi buht, tad wajageht wehl 5 minutēs eedsert 3 frohga snab-bus. Kurra meita to gaddu grihb prezzetees, tai katri reis pehz spreddika jatekocht laukà un kad 7 reises us papehscha

apgreesusees riink, tad lai eimocht atkal basnizà. Un R. N.—eeschi tizz Swipstinaam us wahedu un katri reis kad mahitajs no kanzeles, tē paduhlich gan drihs wiffi ahra; wezzi un jauni un sinnam, arri meitas. Tad nu atkal pa brihtinu nahf wiffi brihdu brasdu fà mezzu mohdes lah sineeki fà klauds ween basnizà atpakkat. Mannas doh-mas, kad tik Swipstina dabutum nomeddih, tad tee zitti warbuht gan apkentu, fa tahda staigaleschana pee deewa-kalposchanas nau wis jauka. Kas sinu waj Swipstinsch nepakliht ir us tawu puffi, kad wianu fà kur peespehtum, kur laudis dauds mas paschi jau sajehts, kas klahjabs un ne, tad Swipstina gan rohkà dabutum. Par sihmi fakku to: Winsch eet arweenu fà pirmas pehz kanzeles Amen pa durwihm ahra, pee durwihm sfottahs 2 reis atpakkat. Tas winsch irr, to ferr tu rohkà un buhs tem por palihgu Wezzais Schabbis.

Labibas un pretschu tirgus Selgawà, 23. Oktober, Rihgà, 28. Oktober un Keepajà, — Septbr. 1872. gadda.

Walfaja par:	Selgawà.	Rihgà.	Keepajà.
1/2 Tschew. (1 yubru) rubin	2 r. 30 f.	2 r. 55 f.	— r. — f.
1/3 " (1 ") sweschu	4 " 25 "	4 " — "	— " — "
1/3 " (1 ") weeschu	1 " 80 "	2 " 30 "	— " — "
1/3 " (1 ") ausu	1 " 20 "	1 " 50 "	— " — "
1/3 " (1 ") fiseru	2 " 50 "	3 " 25 "	— " — "
1/3 " (1 ") rupju rudu mittu	2 " 10 "	2 " 35 "	— " — "
1/3 " (1 ") libdeleu	3 " — "	4 " — "	— " — "
1/3 " (1 ") sweschu millu	4 " — "	6 " — "	— " — "
1/3 " (1 ") weeschu putraim	3 " — "	3 " 75 "	— " — "
1/3 " (1 ") farosfeti	— " 60 "	— " 80 "	— " — "
10 pudu (1 bikanu) teenu	4 r. 50 f.	4 r. 50 f.	— r. — f.
1/2 " (20 madz.) swesta	5 " — "	5 " 50 "	— " — "
1/2 " (20 ") dselses	1 " 10 "	1 " 15 "	— " — "
1/2 " (20 ") tabala	1 " 60 "	1 " 25 "	— " — "
1/2 " (20 ") schkhtu appiu	— " 25 "	— " — "	— " — "
1/2 " (20 ") frohga linu	2 " 40 "	2 " 25 "	— " — "
1/2 " (20 ") bralla	1 " 70 "	1 " — "	— " — "
1 muazu itanu sehlu	9 " 50 "	9 " 50 "	— " — "
1 " itku	10 " 25 "	10 " 50 "	— " — "
10 pudu farfanas fabis	7 " — "	6 " 25 "	— " — "
10 " baias runjas fabis	6 " 50 "	6 " 25 "	— " — "
10 " farallas fabis	6 " 50 "	6 " 25 "	— " — "

Kate. Amischu apschdatais: J. W. Sakranowicz.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Pee Strutteles pagasta waldischanas taps us aughtas teefas atwehleschani **20. Nowem-ber f. g.** no magasin: 600 mehri rudu, 200 mehri weeschu, eelch dallahm no 10 pubreem, wairabkshltajem pret fcaidru maksu pahrdobit. Mlaktas sinas katri deenu pee schis pagasta waldischanas warr sinnabt dabuht. 1

Struttelē, 20. Dkober 1872.
(Nr. 140.) Pag. wezzaf.: G. Feldmann.
(S. B.) Pag. ftrhw.: Gd. Stobke.

Jaur scho teel no Ellejas pagasta waldischanas sinams darrihts, fa ta jaunu runas wiru (de-legierte) wehleschana preefch Ellejas pagasta no muischu un mahju kalpu schkiras, fà arri no teem tas paschi us sawu rohku dsihwo, tai **25. No-wemberi sch. g.** Leel-Ellejas teefas nammà tiks notareta un tee zehlaji, kurri schinn deenà neubus amahschit un fanus balfus noderwuschit, tiks fà uskattiti, it fà wianai tam balfu wairu-mam buhu pekrittuschi.

Ellejà, 4. Nowember 1872.
(Nr. 213.) Pag. wezz.: M. Ledding.
(S. B.) Schtrhw.: J. J. Saase.

Keepajas fomerz-bankas waldischana darra jaur scho wiffem sinnam, fa pehz listumu § 39 aught nolikti irr:

1) par eelikkumeem:

- a) par katra laikà atmalfajam sinnam un 3to proz. par gaddu; — 1 foy. no 100 rubl. par deenu;
 - b) par 7 deenas pehz uselikkhanas atmalfajamam sinnam 4 proz. par gaddu;
 - c) par eelikkumeem us teezedama rehskinnu 4 proz. par gaddu;
 - d) par eelikkumeem us 3 libhs 6 mehneschi 4^{1/2} proz. par gaddu;
 - e) par eelikkumeem us ilgaka laita, 3 mehneschi pehz uselikkhanas sinalfajani, 3 proz. par gaddu;
- 2) par aisdewumeem libhs tabla fahm sinnam:

- a) us prezzehni 7^{1/2}—9 proz. par gaddu;
- b) us wehrtwirthreem 8—9 proz. par gaddu;
- c) us atlibhsinashanu par wehletehm 8—9 proz. par gaddu.

No Ellejas pagasta waldischanas teel jaur scho sinams darrihts, fa tam schu pagasta Mahzkait mahju notumeekam, Andrejam Pefse to nakti no 3. us 4. Nowember f. g. jaur usluschani is italla islagto **bruhus tirgus**, 6 gaddus wezz ar mel-nahm krehpehm un melu asti, **100 rubl. fudr. wehrt.** 2

Ellejà, 4. Nowember 1872.
(Nr. 208.) Pag. wezz.: M. Ledding.
(S. B.) Pag. ftr.: J. J. Saase.

Jaur scho teel no Breeschumuschas pagasta waldischanas sinams darrihts, fa ta jaunu run-nas wiru (delegierte) wehleschana preefch Breeschu-muschas pagasta no muischu un mahju kalpu schkiras, fa fà arri no teem tas paschi us sawu rohku dsihwo, tai **20. Nowemberi sch. g.** Leel-Ellejas teefas nammà tiks notareta un tee zehlaji, kurri schinn deenà neubus amahschit un fanus balfus noderwuschit, tiks fà uskattiti, it fa wianai tam balfu wairu-mam buhu pekrittuschi.

Ellejà, 6. Nowember 1872.
(Nr. 111.) Pag. wezz.: A. Eible.
(S. B.) Schtrhw.: J. J. Saase.

Ufaizinaschana.

Baltijas Domehnu-pahrwaldiba ufaizina tohs, kas wehletohs pee appatshā minnetu nohmās-gabbalu ikrenteschanas torgeem dallibu nemt, appatshā minnetōs laihōs un weētās uf teem amahkt.

Rohmas gabbalu wahrdi	Semmes			Pehz projektā arrehšinata cenafschanas summa		Tasseereta ehfu zenna	kur torgi taps turreti	Uf kahdu laifu torgi nolikti
	atranās un dahra	plawu	ganību	rubl.	£.			
Uf 12 gaddeem atdohdami. Dobbeles aprīksti.								
1) Wirzawas Jaun-Rohmas frohgs Talsu aprīksti.	4,66	1,39	0,31	101	3	2000	Pee Selgawas polijijas pahrwaldibas	7. un 11. Dezemberi 1872.
2) Engures Rohma-frohgs	0,40	0,31	6,81	154	47	Taps torģōs summaqdarita 801,25	Pee Engures walstteefas	4. un 8. Dezemberi 1872.
3) Randawas Ahdshu-frohgs Kuldigas aprīksti.	1,50	"	"	93	95		Pee Kuldigas pilsteefas	8. un 12. Dezemberi 1872.
4) Kuldigas Welschu-frohgs	0,94	0,56	"	57	"	559) Pee Leepajas polijijas pahrwaldibas	15. un 19. Dezemberi 1872.
5) " Plohta-frohgs Grohhinas aprīksti.	1,14	0,36	"	95	14	502		
6) Pehrūnes Nahis-frohgs	1,97	2,47	"	182	47	291,75) Pee Jaunjelgawas pilsteefas	15. un 19. Dezemberi 1872.
7) " Bernates-frohgs Jaunjelgawas aprīksti.	1,88	6,11	"	137	63	291,50		
8) Wez Schru-Wahrdshu-frohgs	4,12	2,76	1,88	73	82	375		
Uf 24 gaddeem atdohdami. Dobbeles aprīksti.								
9) Jaun-Seffawas wehja dharnawas Talsu aprīksti.	21,13	6,95	27,16	321	67	3160	Pee Jaun-Seffawas walstteefas	14. un 18. Dezemberi 1872.
10) Walgales uhdens-dharnawas	8,39	9,70	11,35	118	"	2950	Pee Matkules walstteefas	8. un 12. Dezemberi 1872.

Teem, kas wehlahs pee scheem torgeem dallibu nemt, wajag peeneft salogus, gadda rentes summas un augshā peeminnetu ehfu zenna trefchas dalkas teelumā. Tuwalas stanas ir dabujamas Rihgā, Baltijas Domehnu-pahrwaldiba un tās weētās, kur torgi taps noturreti.

Notalkas = waldineets : P o d t j ā g i n.

Galdarreefshneets : G. Wegner.

Pehz tam, kad ta galwas naudas klafseerefehana preefsh 1872/73. gadda noliktā ir, teef no Wehites pagasta waldifchanas loheem pee fcho pagasta weedertigem pagasta loheekem zaur fcho finans daribis, ka ta liste lēds **11. Nowember f. g.** preefsh eefstaitifchanas ilikta itabwehs, lēds kurai deenai teem, kas dohna mafata malfafchanas klafse kriit, fawa subdiba pee weedertigas upraugu teefas japeeneft, jo wehlahi neweens wehns nefas klauhitis. — Pee fcho teef weh peeminnehts, ka tās galwas naudas weedertigefchanas deenas, katrā mehnēti, 10. un 30. dahumā nolikta ir, ja jannis deenās fwehdeena buhu, tad to deenu pehz tam ta pagasta waldifchana lōbnā ir.

Wessites pagasta waldifchana 24. Oktober 1872. (Nr. 441.)

Uf weemelefehānu to pagasta waldifchānu no Grendfcheem un Jrelawas, Lulkuma awrikti, wiffi tee zaur fcho tohs uffauti, kas gribbetu fawus magafinas parabus, ka wianu eefsh tabm weedertigahm fchnobres grabmatahm apshmeti, kaut faddā wiffē eefshdebt — fawas ceumnas lēds tam **20. Dezember f. g.**, kas par to weenigu iflehgifchanas terminu nolikta, pee Jrelawas pagasta teefas peeneft, ar to zetu weedertigefchānu, ka pehz fchi termina itin nelahdi eemefti wais netis preti nemti, bet ta fchnobres grabmata par to weenigu un riftigu parabda dokumentē eefstaita un apstirinata klūs; ko lai leef katris, tam pee tam fahda dalliba, wehri! (Nr. 1077.)

Grendfchu teef. nannā, 19. Oktbr. 1872.

Zaur fcho teef no **Wehr-Wirzawas** pagasta waldifchanas finans daribis, ka ta jaunū runnas wihru (delegirte) wehlefehāna preefsh **Wehr-Wirzawas** pagasta no muischās un mahju kalpu fchētras, tā ka ari no teem kas pascht uf jannū rohtu dhrow, tai **20. Nowemberi 1872** **Leel-Glejas teefas nannā** itē neturēta, un tee sehlahi, kurri fchēnā deenā ne-būh atnablahfchi un fawus bāfsh nodewfchi nts tā uffatiti, it ka wianu tam bāfsh wairu-mahm buhu wechritufchi.

Glejd. 6. Nowember 1872. (Nr. 76.) Pag. wez.: J. Kappuz. (S. W.) Schriw.: J. J. Gaase.

Issludinajums.

Wisseem Subres, Grabsdes, Alstfchu un Landies pagastu lohjekem tohs zaur fcho finans daribis, ka tās rullis pahr tabm par 11. pūfā gaddu 1872 un 1. pūfā gaddu 1873 malfafamāhm frohās = un pagasta nodofchānām ir farafitūti un stahw atlahiti katram weedertigam pagasta lohjekim, un war tohs pee Subres pagasta waldifchanas tagu deenu eefstaitit. Kas dohmatu tam fchētra idallijamam to preti ruanah, jeb atshwabinafchānu no galwas naudas wehlerōhs, tas lai fawus eemeftus weh fawefchānas ifalka un ja par wafadshu turretu, fawu subdibu lēds **14. Nowemberim fch. g.** pee upraugu teefas peeneft; jo pehz fchi weeniga un iflehgifchānas termina ne weens wais netis klauhitis.

Subres pagasta waldifchānā, 28. Oktober 1872. (Nr. 198.) Pag. wez.: J. Jatzohhn. (S. W.) Pag. fr.: G. Dagenfeld.

No Leel-Auzes mahjitajamuischās pagasta waldifchānas teef finans daribis, ka desmineetu wehlefehāna no kalpu un wākenētu fchētras uf **27. Nowember 1872.** nolikta ir, tadēht wiffi tee, kam pee fchihm wehlefehānām dalliba ir, ufajinatē teef, tai minētā deenā, pulstien 8. no rihā, bet nelahdas atraufchānāhs fchē eerastees.

Leel-Auzes mahjitajamuischā, 3. Nowember 1872. (Nr. 68.)

Leepajas Lomerz-banka darra zaur fcho wisseem finansu, ka wianu fchēdeen fawu darbu fahfufi un buhs, bej ween fwehdeenās un augstōs fwehifōs, katru deenu no pulstien 10—2 waltā. **Leepajā, 1. Nowember 1872.**

Pee Laulumuischās pagasta waldifchānas (Lulkuma aprīksti) taps uf aughtālas teefas atwehlefehānu tai **13. Dezemberi fch. g.** no magafinas:

200 mehri rubdu, 200 mehri meefchu un 50 mehri auras eefsh dallāym no 10 mehreem, wārahfchēhtajem pret stāder mafju pahrdēht.

Klahitalas stanas katru deenu pee fchihō pagasta waldifchānas war eefstaitit. **Laulumuischā, 7. Nowember 1872.**

(Nr. 105.) Pag. wez.: K. Lohde. (S. W.) pag. fchihw.: Ed. Stobbe.

No Jaunmohtu pagasta waldifchānas tohs tee ahrowagatōs dshwodamā Jaunmohtu pagasta lohjekē zaur fcho ufajinatē, fawās frohās = un pagasta nodofchānas par 1872/73. gaddu un tohs galwas naudas un magafines parabus, kurri pee ta Lulkumā dshwodamā Jaunmohtu pagasta teefas fchētrawera Johansson itarā laikā ir eefstaititi, aifwahfchi. Wehl tohs turklah wiffas pagasta waldifchānas, muischās un pilfēhtās wofrejas ufajinatās un luhgtās, tohs wianu teefas weedertimā dshwodamā Jaunmohtu pagasta lohjekus uf granti tās zifutera wawehles if Lulkuma pilsteefas no 25. Juni 1871. g. Nr. 2558 un Kurlemmes gubernijas waldifchānas preefshrafhta no 29. Septemeri fch. g. Nr. 5457, finans daribis zaur Kurlemmes gubernijas amfshim no 4. Oktobri 1872 bej galwas naudas grabmatinas ufahdifchānas par aifwahfchānām frohā un pagasta nodofchānām nemāf weeturēht, jo turmahf to beht nau nelahds rāhtis gaidams. Ta malfafchāna war katrā weedēnā Lulkumā pee Johanssona nolikt.

Pag. wez. M. Ambolt. Pag. fchihw. G. E. Johansson.

No Grohhinas pilfēhta kemmerejas teef zaur fcho wisseem finans daribis, ka:

1) tās pee Grohhinas pilfēhta buhdamā, 20 pahraweetas leels grantāgabbals, fawtis Berchenheim, tiks uf 12 ween palkat obtra nahfdameem gaddeem, rehfinahs no Turgeem 1873 — ifnohmāhts, un

2) weens ahrowā pilfēhta, Grohhinas muischās laulōs pee Auzsch-Bahrtawas lohjekā buhdams, ne-arkohis 2 pahraweetu leels semmes-gabbals tiks uf 6 ween palkat obtra nahfdameem gaddeem, rehfinahs no Turgeem 1873 — ifnohmāhts.

Pirma fohlfifchāna uf fcheem weeminnetem semmes-gabbaleem buhs **28. Nowember** un obtra fohlfifchāna **1. Dezember f. g.** pulstien 10. preefsh buhdēnās. Tee, kas pee fchihm fohlfifchānām gribbetu dallibu nemt, teef ufajinatē minnetās fohlfifchānas deenās pee fchihō kemmerejas ar wafadshu tologu wechitrees, kur ari itatru deenu klahitalas stanas par tam dabujamas.

Grohhinas pilfēhta kemmerējā, 1. Nowember 1872. Preefshēdētājs: W. Lilienfeld. Sekreteris: J. Röhricht.

Labs pagasta waldifchanaas, ka Grendicht, Jelaawa, Degable, Pehtertable, Snaipst (Friedrichsberg) un Kubhu (Abausbof) zaur scho darra sinamu, ka tee galwas naudas isdallifchanaas rukti var 1872/73. gadda scheid gattawi ir un no kara, kam tur peederriba, no 27. Oktober libd 12. November f. g. eeksch Grendichu teefas namma warr kucht eestattit un eestihdeit. Pehz ta 12. November peeneitas erummas wairs neklubs klausitas un ta isdallifchana ka fnebla stahwora eestattita. To lai teel wehra!

Pehz to arepfeinatichanu malfa xilas malfatals: Grendichu pag. 4 r. 60 l. gal. naud. u. 20 g. rudf. behr. Jrelawas " 4, " 80 " " " 16 " " " Degables " 4, " 60 " " " 12 " meesch. " Pehtertables, " 4, " 20 " " " 16 " rudf. " Snaipst " 4, " 80 " " " 10 " meesch. " Kubhu " 3, " 60 " " " 6 " " " Grendichu teef. namn., 19. Dktr. 1872. 1 (Nr. 601.)

Labs pagasta waldifchanaas, ka Grendicht, Jelaawa, Degables, Pehtertable, Kubhu (Abausbof) un Snaipst (Friedrichsberg) zaur scho darra sinamu, ka zettortdeen 9. November f. g. tee delogitit (rumas wirri) wiffas trids fchirras tiks iswehleti, un ka wiffi tee, tam wehleschanaas rekte peektirte, pee tam warr dallibu nemt, jeb wehra list, ka ta wehleschana to sanabfuchu par pilnigu tiks eestattita. (Nr. 617.) 1 Grendichu teef. namn., 19. Oktober 1872.

Uf Augstas Keiserlikas Majejetes, wiffas Kreewufemmes pauwaldneeka 2c. 2c. 2c. pawehli no Jelgawas wiffesha hadriau teefas wiffi tee, kam tabdas maantofchanaas teefidas jeb zittas labdos prassifchanaas buhtu no tabs pee Salbus weerkalita un fchewi nemterufesha fchewera Jakob Stembera aistablas mantibas, zaur scho teel usajinatit, ar fawabm prassifchanaam 12. Dezember f. g., fursch par to weentgu isflehgeschanaas teemtinu tai leeta neklits, pee schils pifschta bahriau teefas meldeetes un tabs isseikt. Kas to terminu neklis wehra un wehlabt nabts, neklis wairs klausibts, bet atraidibts un ar to atfachtu mantibu tiks pehz listumeen darribts. 1 Jelgawas rabstus, 1. September 1872. (Nr. 3189.) Sekretreya p.: A. Grufe.

No krobna Bishchumuffchas pagasta waldifchanaas teel wiffi pee schi pagasta peederrigi kalpi un walle-neeki usajinatit, 20. Novemberi f. g. pee schils waldifchanaas fanablt un fanus runnatijas preeksch teem nahkameen 3 gaddem iszelt. Tai 21. Novemberi tiks pagasta amata wirri zelti pee schas zelfchanaas waisaga wiffem, kam peektirte, dallibu nemt. Tai teel wehra!

Bishchumuffsch, tai 30. Oktober 1872. (Nr. 608.) Pag. weg. B. Lumsch (S. W.) Pag. flr. G. Straufs. 1

Mubrumuffchas un Berkenes pagasta waldifchanaas darra zaur scho schi pagasta lehzekkeem sinamu, ka wiaanas fawu sehdeschana ittaru zettortdeen noturres un tamdeht naudas malfafchanaas un passet mainifchanaas tik tanni deena isdarritas Kubu un fas zitta deena nabts par wetti falgahs. Mubrumuffsch, 16. Oktober 1872. 2 (Nr. 126.) (S. W.)

Pehz tam, kad ta galwas naudas flassefeschana preeksch 1872/73. gadda notifikufe irr, teel no Jennessmuffchas pagasta waldifchanaas wiffem abrus pagasta dschwodameen Jennessmuffchas pagasta lohzekeem zaur scho sinams darribts, fa ta liste libd 11. November f. g. preeksch eestattifchanaas illita stahwehs, libd furra deenal teem, kas dohma majaka malfafchanaas flaffe krit, fawu fubdsibu pee peederrigas usraugu teefas japeenes. — jo wehtall neweens wairs netiks klausibts.

Jennessmuffchas pagasta waldifchana 24. Oktober 1872. (Nr. 440.) 1

Ufswyes mufschä irr pehrkami teeli no daschadabm labbalm fortehm. Jens irr peezi rubuti gabbala un diwidefmit un peezi kapeiti par ktru deenu, furra no peedfinafchanaas laika mufschä paleel, un pahwestit uf purzeja mahjalm. Kas gibb virkt tabdus teelus, teem uf preekschu fawu griobefchanaa pee mufschas waldifchanaas ja-udohd, iwehlabt jamalka uf preekschu aiftoni rubti un peezdefmit kapeiti. Kad teefsch buhs, purzejam furra taps dohra, tai nahf wiaamam palkal; ja tas teefsch jaunabts nekä diwi nedeti, tad zil tas imalk, tars atmakfahs atpalkal, ja wezzabts, tad japeemalka flakt.

Preeksch faddabm 4 nedokalm irr no Lhwes-Behrjes Dhsolmuffchas fahds prahta fajuuzis zilweks, 25 gaddus wezo, ar gaisfchem manceem un tumschibrahnam agzibm, silceen puswadmallas fwahrteem un melnam biffkam, haffam kahjalm un ar pastalalm rehtas — aifgabts un nau wehl libd schim atpalkal nahzis.

300 puhraweetas mescha ar 300 bakterm wirsu un 500 affu malfas pahdoodams. Klakhtas sinas irr dabujamas pee fkapernanna Wefsmann, Strikwer eela Nr. 8.

Weenu firfaiqu „ar Deemu“ teiz fawem draugeem un pasthamceem uf Kreewufemmi aifbraudams. W. Lange.

Mufskantu ehrbergis Jelgawä, wolgijas namna appatschä, Treymaara traakteri. Turpat warr dabuht arweenu mufschti uf fahfalm un ballehm, if peektidenas irr mufskantu fanablfchana.

Tuffuma semtohpibas-beedribas nahlama fanablfchana tai 24. Novemberi fch. g. Tuffuma Treumann f. traakteri, pulstien 11. 2

Smalkahs un rapjabs kwefschu flijas, ka ari wiffas fortis Mibgas planku, dehtu un lattu peedahwa G. J. Jakobsohus, Jelgawä, karteu eela, falkaja beht Nr. 16 par teem wislehtakeem tirgeem. 2

Pretim Latweeschu basnijai, leelaja eela Nr. 139, irr no jauna gadda 1873 tas fchenks ar 4 itababm, 1 pagrabbu preeksch allus un allus noyidifchanaas un englischu kufau un malfas stalt uf renti dabujams 1 Jelgawä. Chr. Dannischewsky-Lust.

Weens apprezehits waggare ar labbalm attestatehm, furra seewai lohpu kophfchana ja-usnemm, warr par Jurgeem labbu weetu dabuht. Tadeht japeemeldahs Jumprawmuffschä pee Baufkas jeb Wisfaku mufschä pee Jelgawas. 2

Saufus behrsa- un preedes schaggarus

warr affihm dabuht virkt pee Kahrta Günthera, Jelgawä, pretim Latw. basnijai. 3

Jumprawmuffschä pee Baufkas tohp frohdineekem sinams darribts, ka taggad par scho zommu, pehrno labbibas dedfinatu brand-wihnu pahrdohd:

60 grahdn	46	kap.	stohpā,
55	42 1/2	"	"
50	38 1/4	"	"
48	36 1/2	"	"
45	34 1/2	"	" 2

Sauna rehkinu grabmata.

Fahpeles rehkinu usdohfchanaas preeksch pagasta ffohlalm no A. Tullija, l. fashuims, fchewras rehkinafchanaas wiffes ar weenadi no-faufteem flaitkeem. — Malfsa wablä eeseera tiklat 12 kap.

Znachkumi no rehkinu usdohfchanaam. Malfsa 5 kap.

Drukta apgabdatas no brakkeem Busch un dabujamas wiffahs grabmatu bohdes, Mibgä un Jelgawä. 3

Kurfemmes gubernijas amifschu redakcionē (Jelgawas wiffi), ka ari Lufas un Westhorn l. l. grabmatu bohdes, pee W. G. Löwenstein (Jelgawä, leelaja eela Nr. 16), grabmatu febeja Schablowsky u. z. irr dabujamas:

Kurfemmes kalenderis uf to gaddu 1873, malfsa 15 kap.,

furra atrohdbahs; Swebsttu un darba deenas, faules un mehneses lehfchanaa un no-efschana, mehneses starpas, kirzi un t. j. pr.

Peestklums dohs no jauna: Stabtu par Kurfemmes wezceem latkeem. — Pahwilti to kalpu, (Sarunas par semtohpibas teetabm, feschās no-dalkās), f Kahdu wobritu par gaisa nojebfafchanaam. — Saraktus to biletu no pirma un obtra 5 prazentu aifseenejuma ar winnefchem, furras nan peeneitas, lai warretu winneklus fanemt, kad libd schim uf tahm ritrafchae. — Saraktus to labrias (Serien) nummra no pirma un obtra eekschemmes aifseenejumo ar winnefchem, furri wiffchanaas preeksch porabdu deldeschanaas ffohseiti, bet imatfchanaas pehz libd schim nan peeneiti. — Peenabfufchus no pahzestus tirgus. — Adreffes un peerahdofchanaas par wiffadabm peezehm un teetabm no daschadabm pahrdohfchanaam un amatneekem. 1

Jaleek wehrâ!

Saween goldajameem andeles draugeem par sinu, ka es fawu andeles weetu wis ne-astabju, ber ta libd schim, ta ir uf preekschu fawu andeli ar pehrwip prozeshm Pehtera basnijai blakkam paturu. 3

Willum Wetterich, blakkam Pehtera basnijai.

Basnizas un skohlas sinuas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinuas. Wehl par missiones darbu pee Jubdeem. Sw. luteru palihdsibas lahde. Kabds wahds par diwi jaunahm nesen driffeltahm grabmatahm. Saulei lezzobt.

S i n u a s.

Leepajas Wahzu basniza bija 27. Septemberi missiones swebtki, kur drohschi kahdi 2000 zilweki no Wahzu draudses bija kohpa, un ar Kursemmes zeenigu general superdentu un Grohbinas zeen. prahwesta K. 12 Luttera mahzitaji atnabluschi. Deewa kalposchana eesahlahs pulkstens 10. no rihta. Pee altara turreja kolektes Leepajas Wahzu zeen. mahzitajs Kienig, kam par palihgeem strahja Leepajas zeen. Latweefchu mahzitajs Nottermunds un Aprikku zeen. mahzitajs Zeidler. Pirmo spreddiki sazija Baltaiku zeen. mahzitajs Weide ar sirdigeem swaiditeem wahrdeem par missiones mehrki, lihdselkeem un augteem. Tad Aprikku mahzitajs runnaja pah missiones darbu un dewa sinuas par missiones strahdaschanu. Kienig mahz. K. pehdigi Ahrona swebtischanu dseedaja. — Pehz launaga, pulkstens 3jos, tas flawens Juhdu missionars un Jelgawas Wahzu mahzitajs Gurland K. runnaja 1 1/2 stundas garu, bet sirsni un sirdigu spreddiki par praw. Gsaju 45, 15—25. wahrdeem. — Leepajas Wahzu leelas ehrgelēs, kam taggad jau 76 balsas, un wehl sohla ar laiku tabs leelakas taisht, ka ar laiku buhs Ulmes Minstera basnizas leelahm 100 balsim ehrgelēm libdsigas, strahja, ka debbes wehtra un ka pastaras deenas basubne, kad wiffas pilna spehta, tai deena, waffam laida.

Uf scheem Wahzu missiones swebtkiem effoht preeksch missiones no Leep. Wahzu draudses famesti 112 rubli un 75 kop.

— Leepajas Latweefchu basnizas tohrni scho waffaru garraku zehla un, ka Leepajas Wahzu awises no 3. Oktober raksta, tad jau muhrneela un buhwmeistera darbs pee tohrna gattaws, ka 30. September gruhthu bailigu darbu beigas ar flawas dsesmahm teikuschi. Augscham tohrna galla Leepajas Wahzu musikanti trihs meldinas ar basubnehm puhtuschi un appalscha regimentes musikanti spehlejuschi: „Deews fargi Keiseru!“ un zittus musika gabalus. Zimmermannis kahds turrejis runnu. — Pehdigi skohlas nammā, kas basnizai eepretihim, amatneeki wesselibas udschruschi basnizas preekschneezibai, buhwes kungeem, strahdneekcem, un teem kungeem, kas naudu preeksch tohrna pagarrinaschanas un basnizas aplohschanas demuschi. E. F. S.

Pehterburga. Tautas apgaismoschanas ministerija zaur walstisrahti effoht islughusees, lai tai preeksch winnas

wajad sibahm uf jaunu atwehl 10,500,484 rubl. No tam tad nahktu:

1) uf uniwersitetehm	2,313,928 rubl.
2) „ lizejahm (augst. skohl.)	45,722 „
3) „ gimnasijahm u. widd. skohlahm	4,399,512 „
4) „ kreisskohlahm	1,166,577 „
5) „ kirspehl. un elementar skohl.	244,246 „
6) „ lauschu skohlahm	853,558 „
7) „ ihpaskahm institutehm	814,241 „
8) „ professeru un skohl. fataisichanu	86,500 „
9) „ peepalihdsibas	351,980 „
10) „ skohlas buhwes	224,240 „

S.

XIV.

Wehl par missiones darbu pee Jubdeem.

1. Grabmatahs par Juhdu missioni.

Weens missiones palihgs D. L. raksta no Konstantinopoles ta: tai 13. Merz 1872. Juhš nenemsekt par launu, kad es, juns nepashtams buhdams, scho grabmatu rakstu, jo mannim peenahlahs teikt Deewa schelastibu, kas irr celsch Jesus Kristus muhsu Kunga, kas to missiones darbu pee Israela ne-astahs bes augteem, zil gruhth darbs tas arri buhtu, un ko winsch pee weenas dwehseles no Israela irr darrjis, to winsch arri spehj darriht pee wiffa ta namma. Tahdoi zerribai es esmu pats par lezzineeku. Jesus, ka wahrs tohp nosaukts brihnischkihgs, padchmadewejs, stiprais Deews (Gsaj 9, 6.) manni paschu, kas es biju winna eenaidneeks, wianu eenuhdodams un nolahdedams, irr pahrlcezinajis un irr lizzis par pameflu sawahm kahjahm. Kas zits buhtu warrejis mannu apzeetinatu sirdi pahlaust, jo es biju tas mislepnafois Wariseeris, Kristus un winna draudses eenaidneeks, es pateizu Deewam iffatru deenu, ka winsch mannim nau lizzis peedsimt ka Goiju jeb kristigu zilweku; kristitom ne par ko es nebuhtu rohku pasneedsis, kristigas basnizas es esmu apspahwis un lahdejis un ka es pats esmu kristihls zilweks, kas ta garra swezinaschanu irr dabujis un sawus zellus lohzijs preeksch Jesus. Jesu, kas mannim bija peedaustschanas afmins, es nu mihtu no wiffas frds un bes winna nedf gribbu, nedf warru wairs dshweht. Waj ta nau Deewa brihnuma sibme un leeziba, ka winsch, kas manni irr peenehmis, arridsan Israela tautu nau atmettis, bet ka winsch, kas irr tas Kungs muhsu taisniba un tas Juhdu tehniusch, sawa laika waldbih par wiffu Israela tautu

peh; tahs scheblastibas isredseschanas. Baldeews Deewan pee muhsu missiones darba winsch mums to dohd azzihm redseht, fa winsch sawus isredsetus pee sewim well, un teem nelauj meeru atraft firdi, kamehr tee winnu atrohd. Nu jau festais gads, fa es te strahdaju; pirmos gaddas es dohmaju, fa muhsu darbs pa welti, jo wissur es at-raddu apzeetinatas firdis, kas to pateesibu no sewis astubma nobst; es brehzu pee ta Runga un tas Rungs manni nepaklauffja. Bet manna lepna firds negribbeja pazeestes un gaidiht, beidsiht es paliktu meerihgs un pazeetihgs un eefahzu strahdajt uf zemibu un nu tas Rungs fahf parahdihf, fa winsch wissu eefehj; winsch muhs bagatigi swehtijis, mums peeweddis 7 jounellus, kas no firds kahio, tam Rungam Jesum padohtees; muhsu flobla nahf 200 Juhdu beheni un mahzabs Deewa wahrdu. Lai Deews to darbu swehti un atgreesch to tehnu firdis pee teem behneem un to behnu firdis pee teem tehweem, un lai winsch isleij sawu fw. Garru par teem mirroun fauleem, ta fa wifs Israels swehtis tohp.

Lai 20. Merz 1872. Te dshwo lihds 80,000 Schihdi, winnu stapa 5000 no Bohlu- un Wahsemmes, wiswairahf firohdeli un kaupmanni, zitti lohti bagati, zitti lohti nabagi; tee bagatee turra sawu mantu ween par Deewa, un nebehda neneka par swehtdeenohm nu Deewa wahrdeem, strahda un prezze tapat swehtdeenas fa nedelas deenas; bet tee nabagee stiprafi turrahs pee Deewa wahrdeem un mahzabs; tee dshwo weena namma pa 12—15 familjahm, jo ta nohm nanda te lohti leela. Tur weena namma eegahjis ahtvi lihds 30 dwehfeles warr lohpa dabuht pee tahs apleezinaschanas no Kristus. Schinnis deenas es apmekleju weenu mannim pasihstamu firohdeli, tuhliht zitti firohdeli bij lohpa un zehlabs apjautaschanas par Kristu. Das namma tehws fazzija: Jesus newarr buht Messias, jo tas Messias irr tas meera leelskungs; fa tad pasaulē wehl buhtu karsch un kauschanas? Es winnam to parahdiju, fa taggad wehl wajag buht karram un nemeeram wirs semmes, jo dauds wehl irr winna eenaidneeku, tee zell karru un eenaidu, bet tee kas eefsch winna tizz, tee teel pee meera, un kad winsch atees uf soh-dibu, tad winsch eezels sawu meera-muhschibu wirs semmes. Nu zehlabs leela walloda no prettimunnaschanas; beidsiht tas namma tehws palikka tik dusmihgs, fa winsch man sahza gahnihf un fist ar tahdeem fitteneem, fa mannim grubti nahzabs, ismukt un mahja no-ect. Zitti man flubbinaja, winnu apsubdeht; bet es fazziju: Ne, jo tas Rungs Kristus manni irr mahzajis, winna apleezinaschanas deht pazeest lammaschanu un fitteneem. Un pehz kahdam deenahm tas wirs nahza pee mannim, mannis peeluhgt. Das labbakais darbs te mums irr pee jaunelcoem, kas atnahfuschhi no Kreewu un Bohlu semmes, te sawu laimi mekkeh un te atrohn truhkumu un behdas. Tee labpraht klausahs un peenem to prezas mahzibu, jo Kristus sew irr isredsejis tohs wahjus, aklus, frohpjus

un tifuls; zittadi fa tee pasaulē leelkungi un walduceki, kas saldasos nemm tohs stiprakohs un brangakohs.

Lai 26. April 1872. Pee mannim taggad stahw namma diwi jaunelki weens no Galizijas, kas pats sawu maifi pelna; winsch tizz, fa Jesus irr Deewa dehlis par pasaulē grehkeem mirris, bet schi tizziba winnu newarr atsendeht uf dshwibas atjannoschanu, jo winsch sawus pascha grehklus newarr atsiht, fazzidams, fa tas jaunelkis ewangeliuma: to es esmu turreis no sawas jaunibas; kas nu wehl truhkht? Tapehz arri winnu newarram kristiht. Ohts no Kreewusemmes, bes naudas un nopelna; winnam bij labba weeta, bet to winsch irr atstahjis awstinnaschanas deht, mehns nu nesinnam, fur winnu list; bet ja winsch tiklai tam Rungam peeder, tad kas jau par winnu gahdabs! Ja, kas irr grubts darbs, kas mums jastrahda, bet ja tik ween dwehfele fakka: „Al Jesus tu Deewa dehlis, apschelosees par mannu dwehfele,“ tad muhsu puhlsch irr deewagan aismalkahs. Ja, luhdseet Deewu par muhsu darbu un ihpaschi par mannim, fa tas Rungs man gribbetu doht pasemmibu un pazeetibu, fa es buhtu derrihgs pee ta darba, fo winsch man pawehlejis.

Lai 13. Juni 1872. Das Juhdu jaunelkis no Galizijas no mannim irr aigahjis, tapehz fa winnu kristiht newarreju, bet wehl kahdu reiji winsch man apmekle. Winna weeta trihs jaunelki nahfuschhi no Leischem, kas mekkeh to pateesibu. Luhdseet par winneem, fa tee irr neween klausitaji, bet aridsan darritaji ta wahrda.

(Uf preefschu bejgums.)

Gw. lutteru palihdsibas lahde

sawa 13. gadda rehkinuma par 1871. gaddu israhda, fa irr attal ar Deewa palihgu spehjusti tikfuschhi uf preefschu west to kristigas miblestibas darbu pee tizzibas brachem pa wissu Kreewu walsti. Kats gadda rehkinums no jaunna mums atgahdina, lai libdi ruhpejamees, fa muhsu mihla lutteru basniza pa wissu leelu, tablu walsti tohp buhweta un teem dachadeem truhkumeem to ihsta palihdsiba fueegta. Un tur newarram zittadi, fa fazziht, fa warretum gan wehl dauds wairahf pee tam strahdajt, kad kars draudses gans ar tizzibas drohschibu un dedsibu fluddinatu no tahm wajadshbam, kas muhsu tizzibas brachus schur un tur wehl lohti speesch un aiginatu sawu draudsi palihgo, un kad kars lutteris muhsu semme gribbetu arri preefsch schihs pateesi wajadshigas leetas sawu firdi un rohlu atwehrt, fa ta Runga nams tohp taishts un winna wahrda fluddinashana wairota. Bet Deewa walstibas darhdē neder nekahda speeschana un warra, teem miblestibas darbeem buhs atlehft pascheem no miblestibas karstahm firdihm, un tahdeem. lai arri buhtu mass, fa tahs atraitnes artawina, netruhks Deewa swehtibas. Is-gahjuschā gadda pawissam preefsch palihdsibas lahdes bij famesti no lutteru draudschm 50,260 r. 59 kap. No tam tappa uf 96 draudschm pee basnizas un floblas wajadsh-

bahm palihdsiba fneegta ar 35,114 r. 41 kap.; ar aisehina gadda atlikkahn, un tad tahs naudas nerehkina klabt, kas preefsh ihpafshahm wajjadshahm jau fennahl atwehletas un wehl gull, us 1872. gadda wajjadshahm palikka 40,791 r. 74 kap. Ar to nu gan newarreh's wiffas tahs peenestahs luhgshanas pildiht, bet to mehr labbai tee-fai wajjadshibu attal liheseht. Isgahjuscha 1871. g. irr 12 jaunahs atwehleshanahs bijushas, kohpa par 3591 rubl. Preefsh fshohlahs buhshanas dauds tappa gahdahts. No Pehterburgahs galwas komitejahs tappa dohti 1400 rubli preefsh fshohlmeisteru ismahzishanas deenw. Kreewijä, 1400 r. arri preefsh Kolpanahs seminara un 4184 rubl. 50 kap. preefsh daschadu fshohlu usturra. Arri aprinka komitejahs wiffas kohpa lihds 4000 r. irr preefsh fshohlu wajjadshahm pasneegushas.

Kad palihdsibahs lahdes darbus no 1871. gadda fanemmam kohpa, tad redsam, ka palihdsiba tappa dohta:

33 weetas pr. basniza buhw. u. peefshpsh.	11103 r.	67 k.
54 " preefsh fshohlu usturra	8195 "	90 "
41 pal. pee kohnes pr. mahz. kolonij. dr.	7013 "	30 "
3 palihds. pee fshohlmeisteru ismahzish.	2940 "	— "
11 palihds. nabag. draudsi. basnij. wajjadsh.	1402 "	31 "
Grahmatas pirktas un idallitas par	410 "	75 "
3 palihds. mahzitaju bahrineem	260 "	— "
Preefsh fshwehtem rihleem	140 "	86 "
Wiffas zitt. galw. u. apr. komit. isdohfsh.	3647 "	62 "

kohpa 35114 r. 41 k.

Pee fshi fanemshanas un idallishanas darba irr dalibu nehmuushas 1) ta leela galwas komiteja Pehterburga un 2) tahs 22 aprinka komitejahs. Ka lassitaji sinahs, pehz likkuma aprinka komitejahm pufse no cenahshahanahm janodohd galwas komitejai un ohtu ruffi paschas ware idalliht. No tahm 96 draudshim, kas palihdsibu dabuja, peederreja 35 Maslawahs aprinka, 28 Pehterburg. apr., 17 Kursemmi, 9 Widsemmi, 3 Iggannu semmi, 2 Sahmu fallai un 1 Rihgat, 1 Rehweles apr.

Arri tahs dahwanahs preefsh femishlahm wajjadshahm irr angushas. Preefsh tahs weenas paschas jaunahs basnijahs Pehterburga, ar wahrdu peefshpsh, bij eesubtiti 13,963 r. 78 kap. Preefsh garrigahm grahmatahm nabaga tizzibas beedreem par labbu eenahza 239 r., preefsh basnijahs rihleem 80 r.; preefsh tizzibas beedreem Siberija no Meschotnes, Sezzes, Keepajahs, Rendas, Zihrawas u. w. z. d. bij 100 r. 69 k. pasneegati. Preefsh ta leela truhkuma pee lutteru fshohlahm us Sahmu fallas dahwinaja Jelgaw. pilf. latw. dr., Meschamuischa, Dohbele, Birsumuischa, Kerreta, Sezze, Karele, Rikken, Lorma u. z. 165 r. 17 kap. Tapat ihpafshas dahwanahs preefsh Penodelahs luhgsh. namma, Pehtera basnijahs Tehrpattä u. z.

Ta leelaha dahwanu summa nahza no Maslawahs aprinka, tur bij eenahkushchi 4590 r. 49 k., ta masaka no

Smolenskahs (66 r.). Ta tad redsam, ka tahs kolonijahs draudses, kurrahm teefsham paschahm wisgruhtaki cet un kurras irr daschu palihdsibu baudijushas, irr arri tahs tschaklakahs, fawas artawahs Deewa schkistä nolikt. Lai tahs panuddina wiffas tahs draudses pa muhsu tehwiu, kurrahm nau tahdi garrigi truhkumi jazeesch, jo firdigu dallibu nent pee fshi miblestibahs darba. Atrohdam gan rehknunahs weenu un ohtu Kursemmes, Widsemmes un Iggannu semmes draudsi, kas labbi leelu dahwanu pasneegufi, bet blakku stahm aikal ohtas draudses wahrds ar tik masu dahwanu, ka nemas to starwibu newarr isprasi; no weenas nahkushchi 150 rubl., no ohtas nemas nabagahs ne desmita dalka. Widsemmä irr draudses ar dahwanahm no 185 rubl. un attal zittas, kas tik 10 r. dewushas. No Kursemmes tik 1 draudse irr peefshmeta ar 77 rubl., turprettim 2 draudses, (wahrdus negribbam te peefaukt) ar 4 un weena dr. ar 3 rubl. Tur tad jafalka, ka dauds wehl truhkst tahs atshishanas, ka wiffas ew. lutteru draudses pa wiffu walsti irr weenas meefas lohzefti, kas kohpa karrajahs, preefus un behdas kohpa jushami. Nefinnam, zik tahlu jau muhsu draudses irr eewesta ta kapeiku kollekte, bet to tizzam, ja ta leeta wiffas draudses rastohs, ka deewgaldneeki pee fshwehta galda nahkdam un peeminnedami, ka dauds tizzibas beedreem truhkst ta gattawa un klabta fshwehta galda, peenestu il karrreis tik pa 1 kap. preefsh lutteru palihdsibahs lahdes, tad winnas darbs warretu wehl dauds sekmgahks buht, ne ka lihds fshim. Lai tad wiffi pee mums, kas il fshwehdeenas dabuhu fawä deewanammä Deewa wahrdus dsirdeht, un war ewangeliuma eepreezinaschanu katru brihd baudiht, war drofshchi buht, ka ir us paschas mirshanas gultas warreh's fw. sakramenti dabuht un sinn, ka winnu behrneem nau wis garrigohs truhkumohs, bes wiffas tizzibas gaismas ja-usaug un pa tumshas un bestizzibas nezelleem jamaldahs — lai wiffi tee famu pateizibu par tahm Deewa peefshkirtahm dwehseles mantahm parahda zaur to, ka irr paklausigi tam awustula wahrdam, kas skann: „Lai meh's to labbu pasrahdamam pee wiffem, bet wiswairahl pee teem tizzibas draugeem.“

Starw teem lutteru palihdsib. lahdes darbeem pee latweeschem ihpafshi peeminnam wehl tohs:

No galwas komitejahs Pehterburga tappa dohti 75 r. preefsh latw. fshohlmeistera Galitscha (Kostrom. gub.) kur kohdi 150 latweeschchi no Widsemmes apmettufshees; Nowgorodahs gub. us Derewo muishas tappa preefsh latweeschu fshohlahs namma dohti 300 rubl.; turrenes fshohlmeisteram ilgaddus 200 r. (laudis paschi dohd semmi un materiall preefsh fshohlahs buhwes). „Preefsh Lutrinu krobna basnijahs fakohpshanas aisseeneti 2122 r. f.

No Jelgawahs apr. kom. tappa dohti preefsh elementar fshohlahs mas turrijaja Illustres draudse 150 r. Us Nowgorodu un Samaru turrenes latweeschem tappa nosubtitas grahmatas par 74 r. 75 kap. Preefsh Ruzzi-

nes basnizas pabeigšanas (Položkâ) 300 rubl.; preekšč Bonedetas, kur til daudš latweešču falasijuschees, ka ikgadus irr pee 900 deewgaldneeki, tappa wehl dohti 300 rubl. Preekšč muhr. Bonemones kēstera mahjās, kur warrehs arri eeswehtijamus behrnus mahziht, 600 r. preekšč Bonewesch-Schadowas jaunahs draudšes mahzitajam us ušteru 300 rubl., kamehr draudse patti til tabl eestiprinasees, ka spehs wajjadšibas pildiht.

No Maslawas u. z. apr. komitejahm tappa par to gabdahs un zelli maksati, ka mahzitaji, kas latwiški proht, warrejo apmelleht Simbirskas latweeščus, un zittus masus isklihdusčus pulzinus, ka lutteru zectumneeki, lutteru saldati nepalikla fawâ tizzibâ ne-apkobyti, un tā jo pr.

Lai tad nu Deewa tas Kungs atkal no jauna šwehti šho darbu un dohd zaur to augt muhsu mihtai, dahrgai lutteru basnizai un nahkt Winna walstibai!

Lihdšchinniga presidenta weatâ pee palihdšibas lahdes tappa iswehlehts un irr taggad par:

Presidenti: generaleitnants G. v. Helmersen.

Tee 10 direktori irr: generalis v. Beyrnarn, generaleitnants v. Schwebs, štahtrahs Grass, kollegenrahts Goedicke, kaufmannis R. von Lingen, generalsuperdents Brommann un tee 4 mahzitaji Laaland, Baekmann, Noltingk, Hindcisen. Kasseeris irr J. Grooten un rakstu weddejs štahtrahs G. v. Busch. S.

Mahds wahreds par diwi jaunahm nesen drifketahm grahmatahm.

Leepajâ pee drifketaja Gattl. D. Meyer irr gattawas tappuščas un wiššas grahmatu bohdeš Mihgâ, Zeligawâ un Leepajâ dabunamas šchihs grahmatas:

1. Jaunas kashu runnas pee faderrinateem jauneem laudihm, kâ arri pee atraischeem kashu nammâ, preekšč un pehz laulaschanas un pee atwadšichanahs lassamas, ko farakstijuschi G. F. un Chr. Schönberrg.

2. Garrigas kashu dseemas pee faderrinateem jauneem laudihm, kâ arri pee atraischeem, runnas turroht kashu nammâ, preekšč un pehz laulaschanas dseedamas, ko farihmejis G. F. Schönberrg. (Šchihs dseemas peederer pee tahm augščam minnetahm jaunahm kashu runnahm). Tas weztehwu eeraddums kashu nammâ no rihta, eekam us basnizu pee laulibos dohdahs, un atkal, kad no laulaschanas pabrnahkt, Deewa wahrdnu walkahht jeb runnas un pahstarns noturreht, irr Deewam un zilweleem patihkams eeraddums un newajjadšetu šchim eeraddumam wis laut sust. — Kad nu tahs pahri derrickas jeb kashu runnas, kas mums lihds šchim brihšcham irr drifketas, jau dikti aprastas un lohti nepilnigas (zaur to, ka tur nau nekahda iščkiriba, waj jaunš pahris jeb wez-

zihs, waj abbi atraischi jeb weens atraitnis un ohtris laulneeks jaunu kauschu), tad mehš rakstijaji, eššam dach-fahrtigahm muhsuju usajinaschanahm pallausidami, šchihs jaunš kashu runnas, kas us Deewa wahredeem dibbinatas, laudis laidušchi. Tē tad basnizas wehrminders, weddeja tehws jeb zits, kas us runnas turreščanu aiginahs, warrehs zik nezil preekšč latras wajjadšibas isnemt fawadu runnu. — Tapat arri šchē klahht peederer par 4 kap. pehrkama, ihpafchi jauna grahmata ar garrigahm dseefmahm preekšč laulajameem un jaunšalaulateem kashu nammâ pee pahstareem dseedamas (fawadas dseefmas preekšč jauneem laudihm, kas laulibâ štahjabs, fawadas atkal preekšč atraischeem.) — Basnizas wehrminders un weddeju tehws darrihs pareisi, kad kahdas trihs jeb tschetras grahmatinas ar to wirrakstu: „Garrigas kashu dseefmas u.“ — nopirksees un tahs nemsees kashas lihds, ka lai wišši kashneeki warretu šchihs dseefmas lihds dseedahht.

Ja kahdam 1. jeb 2. un 6. runna rahditohs par garru, tad jau prahtihs zilweks gan sinnahs, tahs derrigâ weatâ pa-ihšnahht.

Lai nu šchihs jaunš kashu runnas un dseefmas pee klausitaju un dseedataju šchidihm šwehtitohs, to wehle no wiššas širds

tee farakstijaji.

Saulei lezjoht.

Meds', kâ faultiht' augščam dohdahs
Mihli man usmaidama —
Agi mama širds usohdahs,
Jaunu gaismu šweizina.

Mundru špehtu, saldu preeku
Saules špohšchums eedohd man
Un es redsu, kur ween teeku
Deebes-Dehwa šcheloscham!

Meschâ tā, kâ tihruminâ,
Kalašs tā, kâ celeišs,
Širds tai faules gaischuminâ
Deewu teiz un preezajahs.

Un kad az's us augšču zekahs,
Kur ta faule špigulo:
Saldu preeku širds tad šmeklahs
Ka ta man ar apgahmo.

Deewa šho jauku fauli dewis,
Tā tam kchinam, kâ man; —
Deewam es tapehz pee fewis
Dohmu karstu pateiščan'.

Preezihs nu, ne kawedamees,
Sawus darbus eesahkšču;
Wiššai Deewam padohdamees
Zeribâ tohs strahdashu.

Tas Dehws, kas ar gudru prahtu
Špohšču fauli raddijis,
Tas buhs mannim allasch klahtu,
Kâ lihds šchim nau atstahjis.

P. Steppernam.

Latw. Awišču apgahdatajs: J. W. Safranowicz.

No genjures atwehlehts. Mihgâ, 9. November 1872.

Druckahs pee J. W. Steffenbagen un dehla.